

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ECONOMIA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2025

Núm. 32

Presidència del Sr. Sergio Rodríguez i Farré

Sessió celebrada dia 13 de febrer de 2025

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Adopció d'acords en relació amb els escrits següents:

- 1) **RGE núm. 14749/24**, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, pel qual se sol·licita la compareixença urgent del secretari general d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, sobre les motivacions de la Nota interna 1/2024, el seu encaix en les funcions i atribucions dels agents de Medi Ambient i els criteris d'oportunitat política per aquesta decisió. 384
- 2) **RGE núm. 17469/24**, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, pel procediment d'urgència, pel qual se sol·licita la compareixença del director general d'Agricultura sobre les accions davant l'epidèmia de llengua blava. 386
- 3) **RGE núm. 6/25**, presentat pel Grup Parlamentari Socialista, pel qual se sol·licita la compareixença del director general d'Agricultura, el Sr. Fernando Fernández i Such, sobre les actuacions de la seva direcció general en matèria de suport al producte local. 387
- 4) **RGE núm. 1768/25**, presentat pel Grup Parlamentari Mixt, pel qual se sol·licita la compareixença del conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció, la vigilància i la recuperació de les praderies de posidònia de la mar balear. 389

- II. **PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 7754/24**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a impuls per a la creació de refugis climàtics. 391
-

EL SR. PRESIDENT:

Buenos días, señoras y señores diputados. Empezamos la sesión de hoy y, en primer lugar, les preguntaría si se producen sustituciones.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Del Grup Parlamentari Popular, Anabel Curto substitueix Pedro Álvarez.

LA SRA. TORRENT I PALLICER:

Sr. President, Maite Torrent substitueix Salomé Cabrera.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Sí, Àlex Pitaluga substitueix Marc Pons.

LA SRA. SUÁREZ I GENOVARD:

Teresa Suárez substitueix Marco Antonio Guerrero.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos al primer punto del orden del día, que consiste en la adopción del acuerdo en relación a los escritos RGE núm. 14749/24, 17469/24, 6/25 y 1768/25.

I.1) Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 14749/24, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, pel qual se sol·licita la compareixença urgent del secretari general d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, sobre les motivacions de la Nota interna 1/2024, el seu encaix en les funcions i atribucions dels agents de Medi Ambient i els criteris d'oportunitat política per aquesta decisió.

En primer lugar, pasamos al debate del escrito RGE núm. 14749/24, presentado por el Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, solicitando la comparecencia urgente del secretario general de Agricultura, Pesca y Medio Natural, para explicar los motivos de la nota interna 1/2024, su encaje en las funciones y atribuciones de los agentes de Medio Ambiente y los criterios de oportunidad política de esta decisión.

Para su defensa, por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, certament, com ha dit el president, varem sol·licitar la compareixença urgent el 29 d'octubre de l'any passat, avui, a 13 de febrer, debatem si és escaient o no que comparegui, i ho varem fer perquè aquesta tardor va transcendir la circular interna del cap de servei dels agents de Medi Ambient en què s'ordenava, en primer lloc, traslladar al cap de servei qualsevol actuació contrària a la legislació ambiental, perquè si es considerava oportú, per part del mateix cap de servei, s'iniciassin les investigacions pertinents.

Però, a més a més d'això, que pot tenir una certa lògica des d'un punt de vista d'ordenació de les tasques d'investigació, s'ordenava específicament no iniciar cap actuació d'investigació sense el vist-i-plau del cap de servei i, en particular, es plantejava que cap investigació no es podia iniciar arran de fets que poguessin ser coneguts directament pels agents de Medi Ambient o poguessin haver estat denunciats a través de les xarxes socials o de mitjans de comunicació.

Des de MÉS per Mallorca, entenem que l'ordenació i la planificació de les investigacions són rellevants però que no poden ser un element limitador de les potestats d'investigació dels fets que són contraris a la llei.

Els agents de Medi Ambient tenen aquestes funcions i es poden trobar en la situació que siguin sobre el terreny, per exemple, fent un treball de camp, i que siguin coneixedors d'una il·legalitat flagrant i que, segons aquesta instrucció, segons aquesta nota interna no podrien ni tan sols investigar els fets. Es podrien trobar, per exemple, un abocament il·legal de residus perillosos i per poder-ho investigar haurien de comunicar-se amb el seu cap de servei, que supòs que si està de vacances, idò no podria iniciar les investigacions i, per tant, haurien de deixar les coses sense poder ni tan sols aixecar acta.

El nivell de burocratització que planteja aquesta instrucció és tal que dona lloc a potencials riscos que no puguin dur a terme la feina per la qual estan contractats els agents de Medi Ambient.

Com a MÉS per Mallorca ens preocupa particularment, perquè si una persona, un individu, un ciutadà telefona a l'112 i denuncia uns fets, i l'112 dona trasllat als agents de Medi Ambient, tampoc no podrien continuar amb les tasques, ni aixecar ni tan sols acta, d'acord amb aquesta instrucció.

Tampoc aquelles denúncies que tenen origen a les xarxes socials o a mitjans de comunicació. La realitat és que a dia d'avui ens comunicam de maneres diverses a com ho fèiem a finals del segle passat i això no es pot ignorar, és a dir, no es pot pretendre que totes les denúncies de fets contraris a la normativa ambiental es facin a través d'una instància, a través d'un procediment administratiu; això és completament anacrònic i és un plantejament que és contrari a qualsevol lògica del model de comunicació que tenim a dia d'avui a la nostra societat. I aquest plantejament no té res a veure amb l'ordenació de les tasques d'inspecció dels agents de Medi Ambient, sinó que molts passam pena que tenguim més a veure amb una voluntat de coartar la possibilitat que investiguin les transgressions de la norma.

I tant és així que en el pressupost del 2025, no nat, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural preveia un total de zero euros recaptats en procediments sancionadors per il·legalitats contra el medi natural. Per tant, jo extrec de tot això que hi ha una voluntat que no només no s'investigui, sinó que no se sancionin aquelles conductes contràries al medi ambient. I per això crec que és rellevant, com a mínim, que el secretari general de qui depèn el cap de servei dels agents de Medi Ambient comparegui en aquesta comissió per donar explicacions de l'oportunitat política i les motivacions que han dut a terme que aprovàs aquesta circular.

Esper que pugui comptar amb el vist-i-plau de tots els grups aquí presents, ja siguin aquells que defensen aquestes circulars com aquells que considerem que, potencialment, suposa més riscos que beneficis.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Rosa. Por parte del Grupo Parlamentario Socialista, tiene la palabra la Sra. Carbonero, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Moltes gràcies, president. Bé, per part del Grup Parlamentari Socialista donarem suport a aquesta petició de compareixença. I, bé, per no trepitjar-nos amb el discurs del company Rosa, sí que farem una intervenció d'ampliació, per una banda..., amb dos matisos: un, que l'ordre de la conselleria que va sortir públicament... publicada, atesa..., encara que sigui una redundància, íntegrament, amb la firma i tot, creiem que entra en conflicte directe amb el deure de denúncia i independència dels tècnics. És una contradicció total amb la Llei de medi natural, amb la Llei estatal de responsabilitat ambiental i també creiem que entra en conflicte amb la mateixa Llei de règim jurídic del sector públic. Vull dir que realment va ser una notícia impactant.

Per açò, nosaltres creiem que sí que és important que es vinguin a donar les explicacions que corresponguin.

És curiós que la instrucció sembla que vulgui restringir..., el que diu el Sr. Rosa, és a dir, la capacitat dels agents d'actuar en base al que surti a xarxes socials o el que públicament s'hagi publicat, però veiem com a nivell estatal hi ha judicis i associacions que denuncien directament només amb l'argument que han sortit coses publicades. Vull dir que..., mira per on la contradicció dels fets que tenim actualment en el panorama nacional.

I la segona part en la qual volíem incidir és en la voluntat de coartar les infraccions. Bé, nosaltres considerem que no només hi ha una presumpta voluntat de coartar, sinó que va molt més enllà, i ho veiem amb els fets que fan cada dia els governs de dretes del Partit Popular i, concretament, aquí, a la nostra comunitat; és a dir, van més enllà en el sentit que no només és coartar la inspecció i controlar l'infractor sinó que també van a legalitzar tot el que l'infractor ha fet. I ho veiem amb les darreres lleis que hem aprovat a aquesta comunitat.

Cosa molt, molt diferent del que fan els governs d'esquerres, perquè jo vull recordar, per exemple, un conveni -hem de fer memòria avui traient la nota del Govern- un conveni que hi va haver amb Medi Ambient, amb un conseller de MÉS per Mallorca, que hi va haver un conveni amb l'Agència de Defensa del Territori, que van firmar de quina manera, precisament, els agents de Medi Ambient podien no restringir -com fa el Partit Popular quan governa-, sinó ampliar aquelles actuacions simplement per protegir el que és de tots i que ens dóna l'identitat com a illes i la fragilitat que tenim, que és el territori i els espais naturals.

Per tant, veiem clarament la diferència entre ampliar aquestes voluntats dels mateixos agents, que al final tenen aquest deure de denúncia i independència tècnica, i des del Govern se'ls poden o ampliar aquestes voluntats, en base a la legislació, o se'ls pot coartar, que és com hem vist amb aquesta ordre.

Per ampliar, simplement, fa no-res, dia 12, ahir, el Govern inicia la ronda de xerrades per explicar la regularització d'habitatges en sòl rústic. Una mostra més del que acab de dir, no només restringim, sinó que anam a donar premis als infractors, i aquesta és la dinàmica que du en aquesta comunitat autònoma el Govern de les Illes Balears.

Per tant, el nostre vot serà totalment favorable.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sra. Carbonero. Por parte del Grupo Parlamentario Mixto tiene la palabra la Sra. Gómez, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Nosaltres, òbviament, donam suport a aquesta proposta que, a més a més, hem tengut coneixement d'aquesta nota interna gràcies a la proposta presentada i, bé, ens sembla un escàndol. De fet, la proposta que veurem a continuació del meu grup, que demana la compareixença del conseller perquè volem saber què fan i que deixen de fer a l'IBANAT per a la protecció de les praderies de posidònia, compta tu!, com no hi vagi ell a vigilar, si no hi poden anar els tècnics de Medi Ambient! Bé, *¡qué nivel, Maribel!*

Ho deix aquí. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sra. Gómez. Por parte del Grupo Parlamentario Popular tiene la palabra el Sr. Varela de Limia, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. VARELA DE LIMIA I CHORDÁ:

Gracias, Sr. Presidente, seré breve. Está muy bien el argumento de la de Podemos, de Maribel, molt bé, aquest és el nivell!

MÉS ens demana una compareixença del director general, del secretari -perdó- del secretari general, per una nota interna de l'1 del 2024, que és una nota interna que vostès saben que ja no té efecte. Va sortir una altra circular i aquesta ha deixat..., ja no té efecte. Llavors, des de la conselleria consideren que *no ha lugar* a aquesta compareixença per explicar, precisament, aquesta nota. Per tant, des del Partit Popular no acceptarem aquesta compareixença.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Varela de Limia. Acabado el debate, pasamos a votar el RGE núm. 14749/24. Hoy sí funciona, ¿no? Votamos.

6 votos a favor, 7 votos en contra.

En, consecuencia, se rechaza aceptar la comparecencia del secretario general de Agricultura, Pesca y Medio Natural.

I.2) Adopció d'acord en relació amb l'escrit RGE núm. 17469/24, presentat pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, pel procediment d'urgència, pel qual se sol·licita la compareixença del director general d'Agricultura sobre les accions davant l'epidèmia de llengua blava.

Pasamos ahora al debate del RGE núm. 17469/24, presentado por el Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, por el procedimiento de urgencia, solicitando la comparecencia del director general de Agricultura para rendir cuentas de las acciones sobre la epidemia de lengua azul. Para su defensa, por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. El passat dia 26 d'agost es varen detectar els primers brots de llengua blava a les Illes Balears que, com bé saben, és una malaltia d'origen víric que afecta els animals remugants. En la majoria dels casos és asimptomàtica, almanco en un percentatge elevat, però tot i així presenta una alta mortalitat, particularment als ramats ovins.

La mera presència de llengua blava encén totes les alarmes per l'impacte exclusivament en aquelles ovelles que mata sinó per la seva ràpida disseminació i, per tant, pot implicar necessàriament haver de sacrificar un ramat sencer.

La prevenció és segurament una de les millors estratègies i, en aquest sentit, la vacunació del ramat pot evitar pèrdues de caps d'ovelles, a més a més, òbviament, de totes les pèrdues econòmiques per als pagesos.

Malgrat la declaració del primer cas a finals d'estiu, la campanya de vacunació es va torbar a començar i va generar una certa preocupació en el sector. I és comprensible perquè en ser una malaltia que es propaga ràpidament i que afecta una gran part del ramat, doncs, òbviament, genera una certa preocupació, una angoixa, una ansietat, perquè no saben què passarà amb els seus ramats.

Així com és comprensible que la disponibilitat de vacunes no depèn directament del director general, vull dir, no tenim fàbriques de vacunes del Govern balear, el que sí en depèn és la capacitat de traslladar tranquil·litat, serenor al sector, crec que la capacitat de traslladar una certa planificació i, sobretot, la capacitat de no ser superb davant el patiment del sector.

En aquest sentit, de la manera com es va adreçar el director general en minimitzar l'impacte amb una pèrdua del 20% de les ovelles de Mallorca, em sembla, com a mínim, simptomàtica la

situació que tenim, de quina manera es governa i, en particular, de com passam per alt els riscos que suposa una epidèmia de llengua blava.

Passats uns mesos, i havent-se ja disseminat bona part de les vacunes que s'havien de disseminar, en principi almanco fins el mes d'abril, crec que puc parlar en nom propi, però també en nom del meu grup i segurament de bona part de l'arc parlamentari, val la pena mirar cap enrere i extreure conclusions, així com aprendre de la gestió que s'ha fet d'aquesta epidèmia. En aquest sentit, crec que és rellevant la presència del Sr. Fernández a aquesta comissió perquè pugui explicar quines feines s'han fet per minimitzar els danys al sector primari per mor de l'epidèmia de llengua blava i, sobretot, també com es pensa acompanyar el sector davant la mortalitat de prop del 20% de ramats d'ovelles a Mallorca.

En aquest sentit, agrairíem comptar amb el suport dels diferents grups. No sé què els hauran dit a la conselleria, perquè sembla ser que més que voluntat individual és el que digui la conselleria, però, en tot cas, entenc que si vostès estan satisfets per la gestió feta, estaria bé que votassin també a favor perquè comparegui per explicar la feina feta. En cas contrari, entenc que entendran per què deman la seva compareixença.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Rosa. Por parte del Grupo Parlamentario Socialista tiene la palabra la Sra. Riudavets, per un tiempo de cinco máximo de cinco minutos.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president. Com molt bé ha explicat el Sr. Rosa, el sector ramader de les Illes Balears ha viscut mesos d'incertesa i dificultats a causa de la crisi de la llengua blava. Aquesta malaltia, que va afectar especialment el bestiar oví i boví, es va propagar amb rapidesa per les Illes, sobretot a la Serra de Tramuntana, i va provocar la mort de centenars d'animals i posar en risc la viabilitat de moltes explotacions.

Els ramaders, en un context de gran preocupació, varen veure com la resposta del Govern no arribava amb la rapidesa que necessitaven, mentre ells, dia rere dia, havien d'enterrar les seves ovelles sense una solució a la vista. Mentre, altres comunitats autònomes actuaven amb més celeritat i disposaven de vacunes des del primer moment, en canvi, a les Balears la vacunació es va haver de retardar i va fer que el sector depengués de la solidaritat d'altres territoris per obtenir dosis. Açò encara va crear més preocupació en el sector i ens ho va traslladar d'aquesta manera.

Aquesta situació ha evidenciat la necessitat de millorar la previsió i la capacitat de resposta per garantir que en el futur es pugui actuar amb més eficàcia davant reptes similars.

Per açò, ara toca fer balanç i és per aquest motiu que nosaltres trobam necessari, i donarem suport a la petició perquè el director general d'Agricultura comparegui per explicar la gestió inicial de la crisi i els motius pels quals no es va poder

garantir una resposta immediata, com sí varen fer altres comunitats. És fonamental conèixer quines accions es varen implementar, quines dificultats varen sorgir i saber com, davant d'una nova emergència sanitària, al sector ramader se li donarà resposta i poder reaccionar amb més rapidesa i eficàcia.

A més, cal abordar un altre punt essencial, que és com es compensarà els ramaders afectats, molts han patit pèrdues importants en el bestiar i això ha tingut un impacte econòmic en el sector, que ja estava en una situació vulnerable. Ara és el moment de parlar de solucions i garantir que els afectats comptin amb el suport necessari per recuperar-se i seguir endavant.

Per açò donarem suport a la petició de compareixença.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Riudavets. Por parte del Grupo Parlamentario Mixto, tiene la palabra la Sra. Gómez, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Sr. Rosa, donarem suport a aquesta petició, òbviament és un tema greu que pateix un sector que, a més, està tocadíssim i, bé, voldríem saber exactament quines polítiques té el Partit Popular respecte de situacions de crisi com aquesta, perquè..., bé, ja sabem que el tema de les epidèmies, als seus socis o exsocs naturals no era un tema que els preocupés gaire. Record perfectament com pretenien deixar fer la tuberculosi a Castella i Lleó, vull dir que jo voldria saber realment si en llengua blava estan alineats amb les autoritats sanitàries europees i espanyoles o si pensen que açò s'aclareix tot sol com si fos un miracle.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Gómez. Por parte del Grupo Parlamentario Popular, tiene la palabra el Sr. Varela de Limia, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. VARELA DE LIMIA I CHORDÁ:

Muchas gracias, presidente. Bueno, yo creo que es una preocupación de todos los ganaderos, la epidemia esta de la lengua azul y, como bien han resumido tanto el Sr. Rosa como la Sra. Riudavets, es una epidemia que vino a mitad de verano y que los ganaderos están muy preocupados.

No estoy de acuerdo con las valoraciones que han hecho, de todas maneras, pues, el director general estará encantado de venir aquí y de explicar todas las acciones que se están llevando a cabo ante esta epidemia.

Por lo tanto, aceptaremos la petición de comparecencia.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Varela de Limia. Acabado el debate, pasamos a votar el RGE núm. 17469/24. Votamos.

Por unanimidad.

En consecuencia, se acuerda la comparecencia del director general de Agricultura, para rendir cuentas sobre las acciones sobre la epidemia de lengua azul.

I.3) Adopció d'acord en relació amb l'escrit RGE núm. 6/25, presentat pel Grup Parlamentari Socialista, pel qual se sol·licita la compareixença del director general d'Agricultura, el Sr. Fernando Fernández i Such, sobre les actuacions de la seva direcció general en matèria de suport al producte local.

Pasamos al debate RGE núm. 6/25, presentado por el Grupo Parlamentario Socialista, solicitando la comparecencia del director general de Agricultura, Sr. Fernando Fernández i Such, para informar sobre las actuaciones de su dirección general en materia de apoyo al producto local. Para su defensa, por parte del Grupo Parlamentario Socialista, tiene la palabra la Sra. Riudavets, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president. Nosaltres també demanam la compareixença del director general d'Agricultura, el Sr. Fernando Fernández, en aquesta ocasió per tractar el tema del suport al producte local que, encara que no és una competència directa seva, sí que està relacionat amb tota la seva direcció general en com el producte local arriba als nostres mercats i als nostres consumidors.

És fonamental per garantir la sostenibilitat del sector primari, el producte local, i l'accés de la ciutadania a aliments de proximitat i qualitat.

No obstant açò, durant determinades èpoques de l'any, com ha passat aquest Nadal, s'han detectat dificultats per trobar certs productes locals als mercats. Aquesta situació genera preocupació entre els consumidors i, sobretot, entre els productors i ramaders que veuen com obstacles administratius i estructurals dificulten la seva activitat i comprometen la seva capacitat de proveïment.

La manca de productors en alguns sectors, el retard en la tramitació de cartilles ramaderes, el tancament d'infraestructures claus com escorxadors o altres limitacions en la cadena de producció i distribució són factors que afecten directament la disponibilitat del producte local als mercats.

Quan aquestes dificultats no es resolen amb la celeritat necessària es posa en risc la viabilitat del sector i es facilita l'entrada de productes de fora en detriment del producte de proximitat.

Per açò, consideram imprescindible que el director general d'Agricultura comparegui per explicar quines accions es duen a terme des de la seva direcció general per evitar que aquestes

situacions es repeteixin. Es necessari conèixer com es treballa per agilitar la resolució d'aquests problemes, quins mecanismes s'activen per donar resposta als ramaders i productors quan es troben amb dificultats i quines millores s'han plantejat per garantir que a moments d'alta demanda el producte local sigui present als mercats sense contratemps.

A més, cal abordar una qüestió fonamental que és com es pot reforçar la planificació i la coordinació per evitar aquestes disfuncions en el futur. Açò implica saber si es treballa en les mesures de suport a la producció, si es preveu simplificar processos administratius, com la gestió de cartilles ramaderes, i quines solucions s'han posat en marxa per evitar la manca de serveis o infraestructures essencials que dificulten el correcte funcionament del sector.

El producte local ha de ser una prioritat i per açò cal garantir-ne la presència als mercats durant tot l'any.

Aquesta compareixença pensam que és necessària per obtenir respostes clares i per assegurar quines mesures es pretenen prendre i quines són les adequades perquè els ramaders i productors puguin exercir la seva activitat sense problemes afegits i amb el suport necessari.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Riudavets. Por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. Ara fa més o manco un any el sector primari sortia en bloc al carrer, reclamava solucions duradores i canvis per aconseguir la seva viabilitat, i plantejaven que hi havia un risc seriós de possibilitat de la seva supervivència com a sector en el seu conjunt i la continuïtat de les diferents explotacions en particular.

En aquest sentit, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural adoptà el compromís d'un pacte per l'agricultura, un pacte al qual s'havien d'incorporar una sèrie de mesures, s'havia de plantejar un pacte de país, diguéssim, entre les diferents forces polítiques, a més a més dels agents socials, per acordar com transformar el sector i com assegurar-ne la viabilitat a llarg termini. Era el que ens demanava el sector, el que vàrem convenir els diferents grups que ens vàrem trobar allà, a la reunió de la Conselleria d'Agricultura, i un any després ni pacte ni canvis.

En aquest sentit, crec que és rellevant posar-ho de manifest i crec que és rellevant la presència del director general d'Agricultura perquè no podem esperar que surtin els pagesos una altra vegada al carrer per veure els canvis implementats, perquè bona part dels canvis que ens plantejaven és com fem possible que els petits o els productors, en general, rebin un preu just, com fem possible que hi hagi producte local a les cadenes de distribució, al sector públic, com fem possible que

l'administració sigui un agent per facilitar la vida als pagesos en lloc de ser una trava a la seva vida.

En aquest sentit, crec que és rellevant recaptar la presència del Sr. Fernando Fernández perquè totes les mesures que s'havien d'incorporar a aquest pacte i que ha descrit perfectament la Sra. Riudavets, ni hi són i, per desgràcia, de moment encara tampoc no se les espera. Crec que val la pena que pugui comparèixer i, sobretot, que pugui comparèixer abans de tenir l'entrada la famosa llei agrària, perquè crec que és rellevant que ens pugui informar el director general sobre què fa la conselleria, què pensa fer, i que puguem posar negre sobre blanc sobre quines són les expectatives del sector amb la realitat del que fa el Govern.

Per tant, crec que val la pena tornar posar el focus mediàtic damunt la pagesia, perquè la realitat és que els pagesos segueixen sense arribar a finals de mes, segueixen tenint l'aigua al coll en molts casos i crec que, com que tots els grups parlamentaris estaven d'acord en aquell moment i segurament a dia d'avui també que aquest és un tema important i rellevant, fariem bé que compareguessin, ens posàssim d'acord també en com acompanyan el sector una vegada hagi comparegut i ens hagi explicat les seves mesures.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Rosa. Por parte del Grupo Parlamentario Mixto tiene la palabra la Sra. Gómez, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Nosaltres donarem suport a la petició que ha fet el Sr. Rosa, de MÉS per Mallorca..., -perdó, perdó, Sra. Riudavets, del PSIB...

(Remor de veus)

... -ah!, bé, perdonau, el Fredanol em té... uau!- li donam suport, li donam suport, i crec que és més adient que mai perquè, precisament, el director general d'Agricultura du un mes on la preocupació, almanco des d'Unides Podem, va *in crescendo*, perquè respecte de la seva opinió del que significa el MERCOSUR, jo vaig agafar de la seva autoria una frase, que jo compartia, que és que el MERCOSUR era un intercanvi de cotxes per vaques, i ell, amb aquesta frase, el que feia era defensar l'economia local, el sector primari de Balears. I, desgraciadament, a les poques setmanes vam poder llegir als diaris d'aquí, de la nostra comunitat autònoma, un canvi de posicionament que, a parer nostre, deixa molt a desitjar, especialment perquè va emprar d'excusa els aranzels de Donald Trump.

Per tant, aquest desviament del Sr. Fernando Fernández, bé, no sabem si és només dialèctic o realment suposa algun tipus de canvi en les polítiques del Partit Popular al front del sector primari.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Gómez. Por parte del Partido Popular tiene la palabra el Sr. Varela de Limia, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. VARELA DE LIMIA I CHORDÁ:

Gracias, presidente. Yo creo que lo ha explicado nada más empezar la Sra. Riudavets, la Sra. Riudavets, nada más empezar, ha dicho: yo sé que no es el competente, pero vamos a pedir la comparecencia del Fernández para hablar sobre producto local. Ya le ha respondido, no es el competente. Quiero decir, tenemos una dirección general que habla de calidad agroalimentaria, que es la competente para poder hablar de estas cosas. Por lo tanto, si ustedes nos solicitan hablar de producto local y nos solicitan la presencia del director general de Calidad Agroalimentaria está bien.

La Sra. Gómez es verdad que se va por las ramas y habla de Trump y de MERCOSUR y mezcla y mezcla. Pero, bueno.

Y muy de acuerdo con lo que ha dicho el Sr. Rosa, que es verdad que tenemos que poner el foco mediático. Y con las valoraciones que han hecho ustedes, de acuerdo no estamos, porque creo que no son justas, pero en otras cosas sí que estamos de acuerdo, que es verdad que tenemos que poner el foco mediático en los payeses, es un problema que preocupa y la persona competente no tendrá ningún problema en presentarse aquí a comparecer, si así nos lo solicitan, pero el Sr. Fernández no es el competente en esta materia.

Por lo tanto, no aceptaremos esta comparecencia.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Varela de Limia. Pasamos a la votación del RGE núm. 6/25.

Con lo fácil que es levantar la mano.

(Algunes rialles i remor de veus)

Votamos.

6 votos a favor, 7 votos en contra.

En consecuencia, queda rechazada la comparecencia del director general de Agricultura, el Sr. Fernando Fernández.

I.4) Adopció d'acord en relació amb l'escrit RGE núm. 1768/25, presentat pel Grup Parlamentari Mixt, pel qual se sol·licita la compareixença del conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, sobre les actuacions fetes i previstes per a la protecció, la vigilància i la recuperació de les praderies de posidònia de la mar balear.

Pasamos al debate RGE núm. 1768/25, presentado por el Grupo Parlamentario Mixto, mediante el cual se solicita la comparecencia del conseller de Agricultura, Pesca y Medio

Natural, para informar sobre las actuaciones hechas y previstas para la protección, la vigilancia y la recuperación de las praderas de posidonia del mar balear. Para su defensa, por parte del Grupo Parlamentario Mixto, tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

Lo siento, Sra. Gómez, la Sra. Gómez, por un tiempo...

(Rialles del Sr. President i remor de veus)

... -sí, es la edad-, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Bé, no fa falta que jo ho digui, la posidònia oceànica és una de les plantes existents més longeves, pot viure fins a 100.000 anys i es va adaptar a viure a la nostra, bé, a la mar fa milions d'anys, i aquesta espècie només viu a la mar Mediterrània i forma extenses praderies que creixen molt lentament, només 10 centímetres l'any, i la seva principal forma de reproducció és asexual, per esqueixos, però també ocasionalment es reproduïx sexualment produint flors i fruits coneguts com a olives de mar.

La posidònia oceànica està legalment protegida a nivell europeu des de l'any 1995 i a les Balears amb el Decret de posidònia de l'any 2018, que imposa restriccions per aconseguir la conservació activa de les praderies. També forma denses praderies que generen un hàbitat de gran valor ecològic -alimentació, refugi i reproducció, etc.- per a la biodiversitat marina. És el pulmó de la Mediterrània, la posidònia genera oxigen i ajuda que les aigües de Balears siguin tan transparents i cristal·lines. És protagonista fonamental front al canvi climàtic i global. Les seves praderies absorbeixen part del CO₂ produït per les activitats humanes.

És per açò que la Conselleria de Medi Ambient, llavors -ara ja no tenim Conselleria de Medi Ambient- va crear el Servei de vigilància de la posidònia l'any 2018. Les dades de les embarcacions mogudes per estar fondejades sobre la posidònia han estat: 535 el 2019; 841 el 2020; 958 el 2021; 911 el 2022; 1.241 el 2023. Sis anys després, hi ha dubtes i preguntes respecte del Servei de protecció de la posidònia, concretament, a l'illa de Menorca, sobretot pel que fa a la temporada del 2024. Queda clar que el nombre d'embarcacions mogudes van en funció del control que es fa.

Mirin, no és per venir a comparar entre illes, però clama al cel que a Eivissa, a l'estiu del 2024, es comprovin més de 15.083 embarcacions i a Menorca només 2.589, tot i tenir Menorca més superfície de costa; és a dir, no hi ha cap tipus d'explicació perquè Menorca no estigui als nivells d'Eivissa. És a dir, no demanam que minvi Eivissa, supòs que queda clar, demanam que Menorca estigui al mateix nivell d'Eivissa. Clar, aquests nombres el que vendrien a demostrar és que manquen recursos per a Menorca.

A l'estiu del 2024 comptàvem amb 4 embarcacions de vigilància de la posidònia, 3 neumàtiques dependents del Govern balear i 1 neumàtica portada pel Parc Natural de s'Albufera d'Es Grau. És competència d'aquest servei la vigilància de tot el litoral insular, però constatam que els

mitjans són insuficients, hi ha zones on no existeix, compte!, no existeix cap tipus de vigilància diària i les actuacions són esporàdiques. Per exemple, al Clot de La Mola, a Maó; a l'Illa d'En Colom, i després del Cap de Favàritx fins a Son Saura o a Cala Morell, a Ciutadella, fins a Cala d'Es Talaier.

Els treballadors del servei de vigilància fan bona feina, però amb un horari limitat que no contempla la vigilància a partir de la franja horària de les disset hores del capvespre fins a la posta de sol i les onze de l'endemà el matí, en què queden fora de control tots els velers i embarcacions que s'apropen a la costa a passar el vespre o fins i tot a veure la posta del sol. L'altre dia, precisament, en parlàvem d'aquests horaris.

Atès que és més que necessari ampliar horaris, mitjans humans i tècnics i adaptar-los a la vigilància de la temporada turística, desestacionalitzada de març a finals de novembre, amb una embarcació mòbil que es pugui desplaçar per l'illa en funció de l'estat de la mar, ja que no per fer vent i mar dolenta a la costa de Tramuntana s'ha de deixar de vigilar la costa sud i viceversa quan bufa el nord.

Segons dades del Govern balear, aquest estiu s'han hagut de moure 430 embarcacions sobre la posidònia a Menorca, una quantitat que només fa referència a les comprovacions que han fet aquestes 3 més 1 embarcacions de vigilància en horari oficial.

Per tant, les dades recopilades desprenen la necessitat de reforçar les tasques de vigilància amb més mitjans humans, materials i tecnològics.

Cal reforçar també la divulgació, la cultura de responsabilitat marina als clubs marítims, nàutics i usuaris, en general, a més de potenciar el respecte cap a la mar i als ecosistemes marins.

I tot açò, que jo crec que és molt difícil que no sigui una cosa compartida per tots els que som aquí, pensam que primer necessitam escoltar el conseller perquè ens digui què motiva que Menorca, amb una superfície molt més grossa de praderies de posidònia, tenguí una vigilància tan minsa comparada amb Eivissa.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Gómez. Por parte del Grupo Parlamentario Socialista, tiene la palabra la Sra. Riudavets, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president. Com ha explicat la Sra. Gómez, la posidònia oceànica és un element fonamental per a la conservació del medi marí i la qualitat ambiental de les aigües de les Illes Balears. Aquest hàbitat no només proporciona refugi i alimenta nombroses espècies marines, sinó que també contribueix a la protecció del litoral davant l'erosió i a la millora de la qualitat de l'aigua.

Ha quedat clar amb la seva explicació que és necessari conèixer els motius que comprometen la seva supervivència, l'increment del trànsit marítim, el fondeig incontrolat i la contaminació continuen afectant negativament l'estat de conservació de les praderies de posidònia i posen en risc aquest ecosistema únic.

Els resultats obtinguts per la Xarxa de Monitorització de la Posidònia, que va impulsar la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Ambient, han mostrat com són els de forta pressió nàutica, i és cert que a les que surt, especialment, és a la zona d'Eivissa, potser perquè és la que està més controlada i no hi ha dades sobre Menorca, la que menys, i Mallorca, i en aquestes zones s'han detectat altres proporcions de posidònia morta, però és necessari fer més aquestes accions sobretot a la resta d'illes.

És per açò que consideram imprescindible que el conseller comparegui per explicar quines actuacions s'han dut a terme, quins resultats s'han obtingut i quines mesures addicionals es preveuen per assegurar la conservació d'aquest hàbitat clau. És necessari conèixer com es treballa per abordar els principals reptes en la protecció de la posidònia, com es preveu reforçar la vigilància per evitar fondejos il·legals i quines accions es duran a terme per restaurar les zones més afectades.

Així mateix, cal saber quines mesures es posaran en marxa per compatibilitzar la conservació d'aquest hàbitat amb les activitats econòmiques, com la innovació i el turisme nàutic, que tenen un impacte directe i negatiu sobre aquestes praderies.

Finalment, també és fonamental conèixer quins recursos es destinaran a la investigació i seguiment de la posidònia, especialment en aquelles zones que mostren signes de deteriorament. La col·laboració amb entitats científiques i mediambientals ha estat clau en la recollida de dades i és necessari saber si es continuarà potenciant aquesta implicació social en la protecció del medi marí.

La conservació de la posidònia no pot ser una qüestió secundària, és un element essencial per a la nostra sostenibilitat ambiental i, per açò, donarem suport a aquesta compareixença, per obtenir les respostes clares sobre l'estat actual de las praderies, les polítiques de protecció i els compromisos de futur.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Riudavets. Por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Molt bon dia i moltes gràcies, Sr. President. Bé, crec que s'ha explicat ja de forma extensiva la importància de la posidònia oceànica i, en particular, de les praderies de posidònia que envolten les nostres aigües.

La manera més efectiva per protegir-la, entre altres coses, passa per la vigilància i l'increment de la vigilància de les

nostres aigües. I crec que és rellevant, per tant, que comparegui el conseller de la Mar..., -el conseller de la Mar, perdó-, el conseller competent en Medi Natural per explicar què es fa i què es pensa fer.

A mi, en particular, em genera dubtes que bona part de la seva intervenció en el debat de pressuposts va voltar respecte de l'adquisició d'una sèrie d'embarcacions, precisament per incrementar la vigilància i les aigües, i m'agradaria saber, en particular, com queda la pròrroga pressupostària respecte d'aquesta qüestió, perquè entenc que, difícilment, es poden adquirir totes les embarcacions sense comptar amb el pressupost que s'esperava.

En aquest sentit, crec que serà rellevant que el conseller Simonet pugui comparèixer aquí i retre comptes del que s'ha fet fins ara i què es pensa fer, perquè crec que, òbviament, com bé diu la Sra. Gómez, és rellevant que s'asseguri que tots els territoris i totes les nostres aigües, independentment de la pressió que rebin, tinguin un nivell de vigilància suficient i concordant amb la importància de les praderies.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Rosa. Por parte del Grupo Parlamentario Popular, tiene la palabra el Sr. Varela de Limia, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. VARELA DE LIMIA I CHORDÁ:

Muchas gracias, Sr. Presidente. Estoy de acuerdo con la disección que ha hecho la señora... en la primera parte de la Sra. Gómez que ha hecho de las praderas de posidonia, de la importancia que tienen y del valor que da a estas islas. Y, en ese sentido, con la segunda parte no estoy de acuerdo, en el sentido de que se ha notado, en el 79% de toda la posidonia se han notado mejoras, se han plantado más de 24.000 plantas de posidonia en esto...

De todas maneras, el conseller, como siempre hace, estará encantado de venir aquí y explicar todas las acciones que se están haciendo en este sentido con la posidonia.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Varela de Limia. Pasamos a la votación del escrito RGE núm. 1768/25. Votamos.

Por unanimidad.

En consecuencia, se acuerda solicitar la comparecencia del conseller de Agricultura, Pesca y Medio Natural, para informar sobre las actuaciones hechas y previstas para la protección, la vigilancia y la recuperación de las praderas de posidonia del mar balear.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

II. Proposició no de llei RGE núm. 7754/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a impuls per a la creació de refugis climàtics.

LA SRA. PRESIDENTA:

A continuació passam al segon punt de l'ordre del dia, que consisteix en el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 7754/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a l'impuls de la creació de refugis climàtics. Per a la seva defensa té la paraula, per part del Grup Parlamentari Socialista, la Sra. Riudavets. Quan vulgui.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, presidenta, bon dia. Presentam una proposició que no requerirà gaire debat, perquè va en línia amb iniciatives presentades amb anterioritat per altres grups parlamentaris i pel Govern, i és que gairebé tothom és conscient del nou escenari climàtic amb el qual hem de conviure que fa que les onades de calor siguin cada vegada més freqüents i intenses i posa en risc la salut de moltes persones, especialment de les més vulnerables.

Aquesta situació afecta especialment les zones urbanes agreujades per l'efecte illa de color i té un impacte directe en la salut pública.

Davant d'aquesta realitat tenim l'obligació d'actuar i no amb mesures puntuals, sinó amb una estratègia global i planificada.

Des del nostre grup, defensam la creació d'una xarxa de refugis climàtics que garanteixin espais segurs i adaptats per a la ciutadania durant els episodis de calor extrema.

Aquesta iniciativa complementa -com he dit abans- la proposició que va presentar el Grup MÉS per Mallorca, ara fa un any, sobre els patis escolars, que és una línia de treball necessària amb la qual coincidim plenament. La nostra iniciativa amplia aquest concepte cap a altres espais públics.

Sabem que altres ciutats espanyoles i europees ja han implementat amb èxit mesures similars: a Barcelona s'han transformat espais públics en refugis climàtics, en integrar elements com més vegetació i zones d'ombra; a París s'han habilitat centenars d'espais i patis escolars perquè estiguin disponibles per a la ciutadania durant els mesos d'estiu; a Balears també tenim exemples a Santa Eugènia i a Calvià, que varen començar a implementar aquestes mesures ja a la passada legislatura. La nostra proposta pretén estendre aquesta iniciativa a tots els municipis de les Illes.

El Govern havia previst una partida als pressuposts per finançar aquest tipus d'iniciatives, concretament per a la solarització dels patis de centres educatius, mitjançant pèrgoles fotovoltaïques, però la no aprovació dels pressuposts genera incertesa sobre la seva execució. A més, nosaltres demanam ampliar aquests refugis a altres institucions públiques, sempre que la seva infraestructura ho permeti.

Per aquest motiu, instam el Govern a cercar alternatives de finançament, inclosos fons europeus, destinats a la resiliència

climàtica per garantir que aquesta mesura es pugui posar en marxa amb la màxima celeritat.

El que demanam amb aquesta proposta és convertir espais públics, com biblioteques, centres comunitaris i pavellons, en llocs accessibles i climatitzats durant episodis de calor extrema, incrementar la presència d'arbres i de zones d'ombra als nostres carrers i places per reduir la temperatura urbana, instar els ajuntaments a establir plans específics per adaptar els espais urbans i garantir refugis climàtics a cada municipi, i assegurar recursos per implementar aquestes mesures en explorar fons europeus i altres vies de finançament.

A més dels beneficis evidents en matèria de protecció de la salut, aquesta iniciativa contribueix a la millora de la qualitat de vida a les nostres ciutats i pobles.

L'augment de la infraestructura verda i la creació d'espais públics més resilients suposa una millora de la qualitat de l'aire, una reducció de l'efecte illa de calor i la promoció d'un urbanisme més habitable i sostenible.

Aquesta proposta no és només una qüestió climàtica, sinó també de justícia social, no tothom té les mateixes condicions per fer front a la calor extrema, hi ha famílies que no poden permetre's aire condicionat, persones majors que viuen soles en habitatges mal aïllats o col·lectius vulnerables que no tenen opcions per protegir-se de temperatures elevades.

És responsabilitat de les nostres institucions garantir que ningú no quedi desprotegit davant aquests fenòmens cada vegada més habituals.

Per açò, esperam comptar amb el suport de tots els grups parlamentaris, o de quasi tots, perquè pensam que no és una qüestió ideològica, sinó de responsabilitat.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. Ara passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari VOX, té la paraula el Sr. Rodríguez, per un temps de cinc minuts. Quan vulgui.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Muchas gracias, Sra. Presidenta. Yo sé que en las PNL no se vota la exposición de motivos, pero es que la exposición de motivos ya es para darle de comer aparte. Algo me ha llamado especialmente la atención, que el calentamiento es el más grande desde que se tienen registros instrumentales desde el año 1850. A ver, en 1850, estamos hablando de la época de Napoleón III, de la guerra de Crimea, de la carga famosa de la Brigada Ligera en Balaclava, de Darwin..., le puedo asegurar que las técnicas instrumentales de aquella época son bastante menos fiables que las actuales tecnologías por las cuales, afortunadamente, podemos conocer algo del clima del pasado.

Yo no me cansaré de decirles, durante la época, por ejemplo, del Imperio Romano hubo una época de especial calentamiento global, muchos especialistas consideran que esto

llevó o fue una de las causas de la caída del Imperio Romano. Todo esto se puede saber, por ejemplo, por el estudio de los anillos de los árboles, la dendrocronología, o por las catas hechas en el hielo polar donde las burbujas que se acumulan nos permiten saber condiciones de la atmósfera, clima y temperatura de, pues, por ejemplo, hasta 10.000 años.

Pensar esta... este sentimiento antropocéntrico..., yo creo que ya debería estar muy superado de que somos el ombliguito del mundo y el centro del universo, el hombre no tiene esta capacidad, al final, estudios recientes de la universidad, creo que es de Oxford, han demostrado que este calentamiento de la época del Imperio Romano, que causó un 25% de muerte en la población por las diferentes hambrunas y epidemias que se produjeron, fue consecuencia de la erupción de un volcán. Es que nos consideramos el ombliguito del mundo y la naturaleza tiene sus propias vías.

Aquí nos hacen toda una exposición de motivos muy parcial, sobre verdades científicas axiomáticas que están más que discutidas, aunque ustedes no lo quieran nunca reconocer, y luego, al final, las propuestas que, lógicamente, vamos a votar, pues, es que suenan a milenarismo, o sea, ustedes pasan del antropocentrismo al milenarismo. Estamos en la Edad Media, viene el año mil, el mundo se va a acabar, arrepíentete, hagamos penitencia..., ¿por qué? Claro, el mundo se acaba, hemos de crear refugios.

Esto es como cuando la guerra fría, que los americanos se dedicaban a hacer refugios atómicos debajo de sus casas porque se iba a acabar el mundo. Pero yo creo que tenían más razón en aquel momento, o más posibilidades, que estas que ustedes nos vienen a hablar.

Es verdad que este parlamento, con nuestro voto en contra, dictó la emergencia climática, o sea, es que nos gusta alarmar a la población, o sea, el mundo no se va a acabar, no tenemos esa influencia que ustedes se creen que tenemos en los cambios climáticos. Les puedo asegurar que podemos hablar de ecología, de sostenimiento del medio ambiente, en eso vamos a estar, por supuesto, de acuerdo. Nosotros, como patriotas, amamos mucho este país, queremos la conservación de la naturaleza, de su entorno natural, de los mares que nos rodean, del litoral, etc., pero no necesitamos esta comedia del cambio climático de que se va a acabar el mundo, de la que viven una serie de cuentistas; que, de verdad, que el mundo no se va a acabar, ya se verá. Todos los que estamos aquí, en esta sala, habremos muerto y el mundo seguirá adelante.

Y si el mundo se acaba, desde luego no será por un efecto ni de la industria ni de las emisiones de CO₂, ya les he relatado miles de veces como el aumento de CO₂ está produciendo un aumento de la masa forestal absolutamente comprobable, irrefutable, gracias a la visión de los satélites; la masa forestal del planeta está creciendo constantemente gracias a las emisiones de CO₂, que son el alimento de las plantas. Y así podremos discutir hasta el infinito y más allá.

El día que de verdad vengan ustedes a hablar de ecología, de medio ambiente, de conservación del territorio podremos estar de acuerdo en muchas cosas, mientras nos vengan ustedes con estos discursos, que, de verdad, me recuerdan al

apocalipsis, a los jinetes, al final de los tiempos, a la parusía, segunda venida de Cristo y la..., ¿eh?, y la bestia de muchas cabezas que va a acabar con todos, sinceramente, con nosotros no cuentan.

Gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Rodríguez. Passam al torn del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Rosa. Quan vulgui.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. I ben tornat, Sr. Rodríguez, a les compareixences en aquesta comissió, feia estona que no el sentíem, no sé si és que ara ja l'han deixat tornar a parlar des del seu grup parlamentari o és que és un tema que el motiva especialment. En tot cas, jo el convid que la propera vegada revisi que, efectivament, les ulleres pot ser que no el deixen llegir el redactat de la proposició no de llei, perquè si vostè llegeix i para un poc d'atenció als punts que s'esmenten, el que defensa i proposa aquesta proposició no de llei s'allunya prou del que vostè planteja.

La realitat és que, li agradi a vostè o no, la situació d'onades de calor és cada vegada més freqüent i això té uns impactes sobre la població en general i té uns impactes sobre determinats col·lectius ben particulars: les persones grans, els infants, les dones embarassades són les que més pateixen aquesta situació. De fet, l'any passat, per desgràcia, vàrem haver de lamentar 1.308 morts per excessos de calor o atribuïbles directament a l'excés de calor, més enllà de tota la resta de perjudicis que afecten les onades de calor, perquè té una situació d'estrès hídric, té una situació d'increment de necessitats energètiques, té una sèrie de costos associats.

A més a més, d'aquests tres col·lectius, les onades de calor afecten especialment i de forma molt rellevant aquelles persones que són més pobres, té un component de classe molt fort, perquè les persones que tenen menys doblers poden tenir menys recursos per pagar aire condicionat, perquè solen viure en habitatges molt pitjor aïllats i perquè solen fer feines molt més exposades a situacions meteorològiques, ja siguin feines al carrer, feines al sector primari, feines a la construcció, etc., i això té uns impactes sobre la seva salut, sí, la física, sí, però també sobre la seva salut mental. Hi ha moltíssims d'estudis que vinculen l'estrès, l'ansietat, a situacions d'onades de calor, que denoten que, efectivament, la pujada de les temperatures afecta el nostre estat d'ànim.

I jo entenc que vostès, que són un partit extremadament reaccionari, que els interessa que la gent estigui constantment de mala llet, els agrada que hi hagi onades de calor i els agradi que la gent pateixi calor, perquè la gent, quan hi ha onades de calor i no pot sofrir el fet d'estar a 40 graus a l'ombra, pot ser seran més proclius a votar-los a vostès.

Però la realitat és que com que crec que és d'interès de tothom que la gent no es mori, que la gent no ho passi malament, que la gent no tingui ansietat, que la gent pugui

dormir els vespres, crec que val la pena valorar el plantejament que fa la Sra. Riudavets i el Grup Parlamentari Socialista, vull dir, és evident que les ciutats acumulen calor, entre altres coses perquè l'asfalt, que és de color negre, atreu i conserva calor, hi ha un efecte de calor, d'illa de calor, que està estudiadíssim i que, en termes generals, té uns impactes majors en aquells barris més densos on viu la gent més vulnerable que, com dic, és la gent que no pot pagar aire condicionat ni aïllar ca seva.

En aquest sentit, crec que és rellevant plantejar què hem de fer els poders públics respecte d'aquesta qüestió. El primer de tot, crec que hem d'orientar que la gent pugui seguir sortint al carrer sense passar pena que li pegui un cop de calor, sense passar pena d'haver de desmaiar-se, podent tenir fonts al carrer i podent tenir zones ombrejades i zones climatitzades precisament perquè volem que la gent pugui seguir fent vida, encara que hi hagi onades de calor.

En segon lloc, crec que és rellevant, no només es tracta de tenir refugis climàtics a determinats indrets per evitar que a la gent li pegui una baixada, sinó que, a més a més, es tracta que els barris estiguin preparats per a les onades de calor, i això passa, entre altres coses, per ombrejar els barris. Tradicionalment, on s'han fet més esforços per ombrejar són els centres històrics o les zones més turístiques de les ciutats i s'han fet menys esforços a les barriades més perifèriques, on viu molta més gent i on pateixen molt més els efectes de les onades de calor. I és una obvietat que si l'entorn està a una temperatura més alta, ca teva estarà a una temperatura més alta. Per tant, crec que és rellevant poder ombrejar les cases.

En aquest sentit, nosaltres donarem suport plenament a aquesta proposició no de llei, crec que és rellevant, crec que, a més, va en la línia que en la qual es fa feina des de fa unes legislatures des del Govern i que em consta que l'Institut Balear d'Energia continua amb aquesta voluntat, i que crec que fariem bé de posar en el centre la salut física i mental dels ciutadans i no només els interessos electorals d'alguns.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Rosa. Passam al torn del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Gómez, quan vulgui, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, nosaltres donarem suport a aquesta proposta, li agraïm, de fet, Sra. Riudavets -que ho sé de sobra.

I, bé, què dir d'aquest debat sobre l'origen i la causa de..., bé, és que és molt més simple, què tal si parlem de confort tèrmic per a tothom, per als qui s'ho poden pagar i per als que no? I de vegades, doncs, simplement és que els equipaments públics, els arbres..., bé, que tinguem una vida més amable, més gustosa de viure, i podem deixar els debats de l'origen, de l'escalfament global, de si és un canvi climàtic o una crisi climàtica o si els romans estaven pitjor que nosaltres -segurament, en algunes coses sí i en unes altres segur que estaven millor-, però si és que és igual, el que passa és que no

hi ha confort tèrmic, i a algunes zones no n'hi ha perquè passen molt de fred, però a nosaltres, realment, el que ens complica molt la vida, doncs, és la combinació de calor i humitat.

I qui més malament ho passa és la gent gran i sobretot les persones que no tenen..., bé, que són vulnerables en temes energètics. I els qui són vulnerables en temes energètics no gasten un duro de factura. El tema de la pobresa energètica és un altre drama, com ho és el drama de l'habitatge, que està absolutament lligat, la gent que no pot pagar el lloguer moltes vegades tampoc no pot pagar la factura elèctrica.

Per tant, aquí el que es proposa és un tipus de plantejament més de tipus comunitari, on qui no pugui tenir confort tèrmic a ca seva sàpiga que podrà sortir al carrer, tindrà més ombres dels arbres, que, a més a més, tenen molts beneficis per a la salut, no només per l'ombra que ens donen. I després adequar equipaments que ja estan fets moltes vegades i que puguin servir precisament per acollir persones. És que costa tant d'entendre que no juguem tots al benestar? Si les causes és ben igual, hi ha gent que ho passa molt malament.

Per tant, Sra. Riudavets, li agraeixc la sensibilitat amb aquesta proposta.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gómez. Passam al torn del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. López, quan vulgui, per un temps de cinc minuts.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Moltes gràcies, presidenta, senyors i senyores diputats. Crec que en aquest espai no hi ha cap grup que no li interessi la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, crec que aquí hi ha un tema, que una cosa és el canvi climàtic -que aquí cada grup té la seva opinió- i hi ha un altre tema, que és que jo crec que tots els grups que estam aquí representats el que cercam és la millora per als ciutadans, el bé comú i general.

Per açò, crec que és molt important que es facin millores, que es facin millores a les distintes zones de les ciutats, que s'inverteixi amb sentit comú, amb objectius, sabent cap on anam. I açò ho dic perquè tot açò dels refugis climàtics ve per la Llei 10/2019, de canvi climàtic i transició energètica, i la primera ajuda que es va..., o la primera, diguéssim, convocatòria pública d'ajudes... la idea estava molt, però va ser una convocatòria buida d'objectius; és a dir, on el primer que presentava un projecte se l'enduia; on no es determinava ni prioritització de zones, ni prioritització d'objectius, ni res.

Com no podia ser d'una altra manera, aquest govern fa feina per al bé comú de tots i inverteix a millorar les zones verdes, a tornar posar aigua a distints indrets perquè la gent que sigui al carrer i tingui un cop de calor o tingui set pugui beure.

Però, és clar, jo, Sra. Riudavets, la felicito i felicito el Partit Socialista i l'esquerra, sí, és dir, nosaltres érem un país amb unes places amb arbres, amb unes places on hi havia fonts, en

els carrers hi havia fonts, i de sobte va venir la moda de les places aquestes fredes de formigó i això, que varen talar tots els arbres, que eren les *malas llamadas plazas socialistas*, i ara tornam, una altra vegada, a açò.

Crec que és una cosa molt positiva i crec que hi estam tots d'acord i crec que s'ha de fer feina en aquesta línia, i crec que el que sí hem de fer és treure convocatòries que determinin com, on, quin projecte, què du, perquè és la manera que també optimitzem els recursos dels ciutadans i aconseguim l'objectiu d'aquesta millora i d'aquesta humanització de les ciutats.

De cap manera ens podríem plantejar no votar a favor d'una millora social de les ciutats i de les poblacions i que reverteixi a poder controlar no les zones de calor, però sí els efectes d'aquestes zones de calor als ciutadans.

A la seva proposta, en representació d'aquest grup, li don un vessant humanista, és a dir, tot el que sigui millorar les condicions de vida dels ciutadans i tenir en compte tant els més desprotegits com els no més desprotegits, és a dir, tot el que sigui bo per a la col·lectivitat, és bo. Per açò li votarem a favor.

I també vull deixar dit que aquest govern estaria encantat -vostè ha dit excepte en els pressuposts-, hi ha una partida de 8 milions d'euros desenvolupats el 2025, de juny de 2025 fins octubre de 2027, si no record malament, que estaríem encantats que, com els preocupa molt i com són molt conscients, aquesta partida ens la votin quan surti i llavors la desenvolupam; són 8 milions d'euros, sí que ho dic, amb objectius que es mirarà quins són els projectes més adients, sempre gestionats des de l'administració local, i sempre tenint en compte cost i què reporta a la població. No qualsevol projecte que vagi sota el paràmetre de refugi climàtic sempre ha de ser el primer o cabre, hem d'optimitzar i hem d'executar les accions segons els beneficis que reporten.

Bé, res més, estam encantats que -repetesc- quan posem la partida aquesta als pressuposts ens la votin perquè podem desenvolupar tot el projecte d'humanitzar molt més les ciutats enfront d'aquestes ones de calor i enfront d'aquests problemes del rigor del clima que cada vegada tenim doncs afecta molt més la població, i especialment gent gran, al·lots i gent més desfavorida.

Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. López. Ara té la paraula per contradiccions el grup proposant, té la paraula la Sra. Riudavets, per un temps de cinc minuts, quan vulgui.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, presidenta. Jo pensava que no hi hauria molt de debat, som molt innocent...

(Rialles de la intervinent i algunes rialles)

..., més enllà de qualsevol debat ideològic sobre el canvi climàtic, la realitat és que les onades de calor maten i maten els

més vulnerables, i no ho diu el Sr. Rosa o ho dic jo, ho diu el sistema de vigilància MoMo que en el 2023 -com ha dit el Sr. Rosa molt bé- va comptabilitzar més de 3.000 morts per excés de temperatura a Espanya.

No fer res davant aquest problema no és responsable, no és una qüestió ideològica, és de sentit comú i té a veure -com ha comentat també el Sr. López- amb la protecció de la nostra ciutadania. No és un tema de si s'acabarà el món o no, és un tema que, mentre estiguem en el món i mentre tinguem món, el mantinguem, en tinguem cura i fem que les persones que l'habituen estiguin en millors condicions de qualitat de vida i puguin viure evidentment molt millor.

Entenem que és una iniciativa que ha de tenir una planificació econòmica, ara ens parlen de 8 milions, amb objectius per als projectes més adients. Bé, quan ho vegem, idò podem dir si hi estam a favor o no, nosaltres sempre que siguin accions a favor del benestar de les persones, de tenir cura del medi ambient, de posar mesures per compensar tots els efectes del canvi climàtic, hi votarem a favor.

Nosaltres, evidentment..., doncs ara no tenim pressuposts, la partida per als refugis climàtics del 2025 era de 200.000 euros, la del 2024 era de 45.000 euros, que no sabem al final què es va posar en marxa, però aquesta partida de 200.000 euros només era per a projectes de solarització de patis de centres educatius i per a aquelles pèrgoles fotovoltaïques, amb la qual cosa, idò si hi ha una partida més àmplia, amb més iniciatives, idò ho estudiarem i, evidentment, decidirem si votam a favor o no aquestes mesures.

El problema és real i és urgent, i és per a tots els ajuntaments i les comunitats locals. I s'ha de donar ajuda des del Govern, no pot ser una ajuda municipal, que també, però s'ha de donar suport a nivell més global, una resposta global i estructurada per part del Govern, que esperem que sigui així com han comentat o com ha comentat el Sr. López amb aquests nous objectius i que no estiguin buits d'objectius, com... reiteram.

Res, idò, gràcies als grups parlamentaris que ens donaran suport i gràcies per totes les intervencions.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Riudavets. Acabat el debat, passam a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 7754/24. Votam.

Són 12 vots a favor, 1 en contra.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
